

STANISŁAW WRÓBEL

1. Dane osobiste:

Strzelec Stanisław Wróbel, ur. 20 maja [?; 192]4 r., rolnik, kawaler; OZP [?].

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

10 lutego 1940 r. zostałem aresztowany jako *pomieszczyk*, tj. za dużo miałem ziemi i dobytku gospodarczego.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Zostałem wywieziony na wolną zsyłkę do wołogodzkiej *obłasti*, posiołek Ozierona.

4. Opis obozu, więzienia:

Zawieźli nas do okropnej puszczy leśnej i niezmierzonych przestrzeni błot. Warunki życia były bardzo przykre i śmieszne, bo ubrali nas w kufajki, spodnie watowane, buszłaki i obuwie z opony samochodowej. Gdy wypędzali nas na robotę do lasu, to szliśmy cztery kilometry drogą, zanim dotarliśmy do miejsca pracy. Pracowaliśmy od godz. 6.00 rano do 19.00 wieczorem. Po przyjściu z roboty do baraków kładliśmy się na nary na wypoczynek, gdzie człowiek nie mógł przespać nocy z powodu wielkiej ilości robactwa.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Zesłańcy składali się z rodzin narodowości polskiej i rosyjskiej, rozdzielono ich na dwie grupy – kobiety z dziećmi, a mężczyźni osobno.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Życie było bardzo przykre z powodu wysokiej normy, której człowiek nie mógł wykonać, a gdy nic nie wykonał, to nie dali chleba, ubrania itd.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Stosunek władz do Polaków był psi, bo za byle słówko [można było dostać] miesiąc ciężkich robót, których nikt nie mógł wykonać.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Gdy poszedłem na robotę i skaleczyłem sobie nogę, to koledzy przynieśli [mnie] z lasu do baraku i leżałem dwa i pół miesiąca bez pomocy, bo do szpitala było sto kilometrów. W czasie pobytu na posiołku zmarło 93 zesłańców.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?:

Gdy ktoś pisał do kraju listy, to dochodziły. Ale z powrotem, gdy przychodził list, to nie mogłem [go] otrzymać, dopóki nie wyrobiłem 200 proc. normy.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?:

30 września 1941 r. zostałem zwolniony i po amnestii wyjechałem do Azji, do miasta Dżałobad [Dżałal-Abad], stawałem na komisję poborową, lecz nie przyjęto [mnie] z powodu inwalidztwa.

7 sierpnia wyjechałem z Rosji do Persji i 5 września 1942 r. na moją prośbę zostałem jako cywil przyjęty do Pomocniczej Służby Wojskowej na Wschodzie.

28 stycznia 1943 r.